

Turun Kaupunginvaltuusto 16.6.2014/Aloite: Laajennetuilla sairaanhoitajien tehtävänkuvilla hyötyä potilaille/asiakkaille ja kuntataloudelle

Tulevalla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislailla yhtenäistetään terveydenhuollon järjestämisvastuuta viiden yliopistosairaalan yhteyteen rakentuvalla eritysvastuualueella. Uudistuksella turvataan kansalaisille toimivat, turvalliset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Samalla varmistetaan siitä, että sosiaali- ja terveydenhuolto on myös työntekijöille vetovoimainen ala.

Sosiaali- ja terveysministeriössä ollaan tekemässä selvitystä sairaanhoitajien rajatusta lääkkeenmäärämisestä. Selvitystä varten on lähetetty Webropol-kysely sellaisille terveydenhuollon toimintayksiköille, joissa ei työskentele rajatun lääkkeenmääräamisen koulutukseen osallistuneita sairaanhoitajia. Yksi tällaisista kunnista on Turku

Kansallinen ja kansainvälinen näyttö on osoittanut, että sairaanhoitajien laajennetuilla tehtävänkuvilla (Nurse Practitioner -sairaanhoitajavastaanotot sekä laajennetut tehtävänkuvat) parannetaan hoitoon pääsyä ja hoidon laatua, lisätään kustannustehokkuutta ja helpotetaan sairaanhoitaja- ja lääkärivajetta. Laajennetut tehtävänkuvat tarjoavat sairaanhoitajille myös klinisiä urakehityspolkuja ja siten lisäävät hoitotyön vetovoimaisuutta.

Kansainvälisesti asiakasvastaava-toiminnalla on vaikutettu monisairaiden asiakkaiden sairauksien hoitotasapainoon, vähennetty sairaalajaksoja ja/tai päivystyskäyntejä ja siten myös kuluja (Dorr ym. 2006, Gary ym. 2009). Suomessa (Oulunkaari, Potku- ja Rampe-hanke) asiakasvastaava-toiminnan kaltaisella toiminnalla on saatu hillittyä terveyskeskuslääkärillä käyntejä. Lisäksi päällekkäiset käynnit terveyskeskuksessa sekä terveyskeskuksen ja yliopistosairaalan välillä ovat vähentyneet. Potilaan hoidon painopistettä on saatu siirtymään perusterveydenhuoltoon (Oulunkaari, Rampe, Potku).

Suomessa ensimmäiset rajatun lääkkeenmääräämiskoulutuksen käyneet sairaanhoitajat saivat Valviralta lääkkeenmääräämisluvan kesällä 2012. Reseptejä kirjoittavat sairaanhoitajat ovat mahdollistaneet uudistuksia terveysasemien, hyvinvointiasemien ja virka-ajan ulkopuolisen perusterveydenhuollon päivystystoimintaan. Heidän työskentelyllään on selviä vaikutuksia niin kustannussäästöihin kuin lääkäri-työajan hukkakäytön vähentämiseen. Lääkkeenmääräämishoitajiin ovat tyytyväisiä hoitajat itse, mutta myös lääkärit ja asiakkaat.

Rajatun lääkkeenmääräämiskoulutuksen kalleuden vuoksi koulutukseen hakeutuminen on sairaanhoitajille haastavaa. Yhteiskunnallisesti sairaanhoitajien rajattu reseptikirjoituskoulutus tuo pitkällä aikavälillä säästöjä. Uudistuksen toimeenpanon yhteydessä tehtävänkuvien päivittämisessä on huomioitava vas-
tuu-, koulutus- ja palkkauskysymykset.

Valtakunnallisessa tutkimuksessa Eksoten terveysasemille tehtiin kuvitteellisen laskelma, jossa 14 lääkärinä ja 12 sairaanhoitajana korvattiin lääkkeenmääräämishoitajilla. Laskelman mukaan säästöt henkilöstökuluissa olisivat vuositasolla 439.000 euroa. Alkutilanteessa lääkäreitä oli 44 ja sairaanhoitajia 71. (Vesterinen 2014).

Esitän: Perusterveydenhuollon toimintamallin kehittämisen (Toimiva terveyskeskus) toimeenpanoa edistetään käynnistämällä Turun ammattikorkeakoulussa lääkkeenmääräämis- ja asiakasvastaavakoulutus, joka toteutetaan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tapaan tai oppisopimustyyppisellä korkeakoulutuksella. Uudistuksia (uudenlainen työnjakomalli lääkärin ja sairaanhoitajan välillä) on mahdollista toteuttaa uuden Hyvinvointitoimialan perusterveydenhuollon uudelleen organisaation vaiheessa. Lisäksi esitän, että selvitetään sairaanhoitajien /terveydenhoitajien kiinnostus koulutukseen ja Turun kaupungin rahoitusmahdollisuudet (Esim. ELY-keskus) koulutuksen rahallisessa tukemisessa rakenneuudistuksen yhteydessä.

Turussa 16.6.2014

Riitta Karjalainen (kesk.)

